

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

Із змінами і доповненнями,
 затвердженими вченою радою
університету,
протокол №1 від 31.08. 2020 р.
уведена в дію наказом ректора
№ 108-р від 31.08. 2020 р.

Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою радою
університету,
протокол № 13 від 29.06. 2021 р.,
уведено в дію ~~наказом~~ ректора
№157-р від 29.06.2021 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЛОГОПЕДІЯ. СПЕЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»**

ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ	016.01 Логопедія
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ	016 Спеціальна освіта
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ	01 Освіта / Педагогіка
КВАЛИФІКАЦІЯ:	Бакалавр із спеціальної освіти за спеціалізацією «Логопедія. Спеціальна психологія»

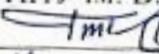
Тернопіль 2021 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

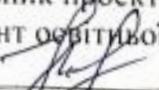
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта / Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	016 Спеціальна освіта
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	Логопедія, Спеціальна психологія.
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ	Бакалавр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр із спеціальної освіти за спеціалізацією «Логопедія. Спеціальна психологія»

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради
ТНПУ ім. В. Гнатюка

 Г. В. Терещук
«16» 09 2021 р.

Внесено зміни та доповнення
робочою групою ОПП «Логопедія.
Спеціальна психологія» Тернопільського
національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)
 Н.М. Горішна
«21» 06 2021 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

Горішна Надія Мирославівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *керівник проектної групи, гарант освітньої програми;*

Слозанська Ганна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи – *член проектної групи зі складу викладачів групи забезпечення;*

Шульга Ірина Мирославівна, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри педагогіки та менеджменту освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *член проектної групи зі складу викладачів групи забезпечення;*

Романишин Наталія Станіславівна, логопед закладу освіти I-III ступенів «Тернопільський обласний навчально-реабілітаційний центр» – *член проектної групи, зовнішній стейкхолдер;*

Кіцак Марія Володимирівна, студентка 1-го курсу спеціальності 016 Спеціальна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер зі складу здобувачів вищої освіти.*

Дейнега Мар'яна Олексandrівна, логопед Комунального закладу Тернопільської міської ради «Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів» – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець);*

Кубей Інга Володимирівна, кандидат медичних наук, генеральний директор (головний лікар), комунального некомерційного підприємства «Тернопільський обласний спеціалізований будинок дитини» Тернопільської обласної ради – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець).*

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Логвиненко Тетяна Олексandrівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Бабійчук Тетяна Михайлівна, директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр Тернопільської міської ради.

I. Профіль освітньої програми «Логопедія. Спеціальна психологія» зі спеціальністі 016 «Спеціальна освіта»

1- Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, факультет педагогіки та психології, кафедра соціальної роботи, спеціальної освіти та менеджменту соціокультурної діяльності.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, бакалавр зі спеціальної освіти за спеціалізацією «Логопедія. Спеціальна психологія».
Офіційна назва освітньої програми	Логопедія. Спеціальна освіта.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://tnpu.edu.ua/fakultet-pedagog-ki-psikholog-.php
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців в галузі спеціальної освіти, здатних до виконання складних спеціалізованих завдань з розвитку, навчання, виховання, корекційного супроводу та соціалізації осіб з порушеннями мовлення, орієнтованих на особистісний та професійний розвиток.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка» Спеціальність 016 «Спеціальна освіта» Спеціалізація 016.01 «Логопедія» Освітньо-професійна програма «Логопедія. Спеціальна психологія»

	<p>Об'єкт(и) вивчення та\або діяльності: корекційно-розвивальний та реабілітаційний процеси; теоретико-методичні диференційовані системи попередження і подолання порушень психічного та (або) фізичного розвитку та корекційного навчання і виховання осіб з особливими освітніми потребами різних вікових категорій, способи організації ефективної взаємодії учасників освітнього процесу, зумовлені закономірностями та особливостями змісту корекційно-педагогічної діяльності.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які здатні розв'язувати складні задачі і практичні проблеми спеціальної освіти з метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, термінологія, концепції у галузі спеціальної та інклюзивної освіти, принципи та їх використання, методи корекційної педагогіки та спеціальної психології.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи, сучасні методи корекційного навчання (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольно-оцінювальні), пояснівально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, евристичні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні, технічні, способи організації корекційного освітнього процесу, технології урочної та позаурочної діяльності у спеціальних та інклюзивних закладах освіти.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальна апаратура та інструменти, необхідні у процесі надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма з прикладною орієнтацією на надання логопедичної та психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми

	потребами у загальноосвітніх та спеціальних навчальних закладах, навчально-реабілітаційних центрах, психологічних службах тощо.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Загальна освіта за спеціальністю «Спеціальна освіта» із спеціалізацією у логопедії та спеціальній психології.</p> <p>Ключові слова: спеціальна освіта, логопедія, логопедична корекція, мовленнєві порушення, спеціальна психологія, діти з психофізичними порушеннями, діти з особливими освітніми потребами, інклюзивна освіта.</p>
Особливості програми	<p>Програма передбачає:</p> <p>значний обсяг практичного навчання та його інтеграцію з теорією завдяки проведенню практичних занять на базі спеціальних та загальноосвітніх навчальних закладів, реабілітаційних центрів;</p> <p>наявність широкого переліку вибіркових дисциплін, що дає можливість студенту сформувати власну траєкторію навчання;</p> <p>рівнозначний розвиток hard skills (спеціальних вузькопрофесійних умінь та навичок) та soft skills (універсальних надпрофесійних навичок) завдяки використанню компетентнісного підходу при вивченні обов'язкових та вибіркових дисциплін, використання пошукових методів, проблемного навчання;</p> <p>можливість брати участь у програмах академічної мобільності.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники можуть працювати у загальноосвітніх та спеціальних навчальних закладах, позашкільних навчальних закладах, реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах, соціально-психологічних службах, медичних установах, закладах оздоровлення та відпочинку тощо. Випускники можуть обійтися первинні посади згідно з класифікатором професій ДК 003:2010:</p> <p>2340 – вчитель-логопед; вчитель з корекційної освіти; вчитель-дефектолог; асистент вчителя-логопеда; вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю;</p> <p>2445.2 – практичний психолог (спеціальний);</p>

	<p>3340 – асистент вчителя-логопеда; асистент вчителя з корекційної освіти; асистент вчителя; асистент вихователя соціального по роботі з дітьми з інвалідністю.</p> <p>Згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) випускники можуть працювати на посадах, що відповідають таким групам:</p> <p>2352 Special needs teachers: Learning disabilities special education teacher; Learning support teacher; Remedial teacher.</p> <p>5312 Teachers' Aides: Pre-school assistant; Teachers' assistant.</p>
Подальше навчання	Випускники мають право на подальше навчання за програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Спеціальна освіта» або суміжною та набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основним підходом у навчанні є практико- та проблемноорієнтоване студентоцентроване навчання з елементами самоосвіти. В освітньому процесі використовуються традиційні форми роботи, такі як лекції, семінарські і практичні заняття, групові та індивідуальні консультації, курсові роботи, практичне навчання та сучасні методи, зокрема, портфоліо, метод проектів, кейс-метод, моделювання професійних ситуацій, рольові та ділові ігри, метод «живої бібліотеки», тощо.
Оцінювання	У програмі застосовується рейтингова система накопичення балів (ЕКТС). Для оцінювання знань студентів використовуються такі форми контролю, як поточні усні та письмові опитування, контрольні роботи, тести, есе, презентації, індивідуальні навчально-дослідні завдання та проекти, захист звітів з практики. Формами семестрового контролю є екзамени, заліки, прилюдний захист бакалаврської роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає

	застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства (вільного демократичного) та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>ФК 2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>ФК 3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>ФК 4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням</p>

структурі та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

ФК 5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

ФК 6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

ФК 7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

ФК 8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

ФК 9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

ФК 10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

ФК 11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

ФК 12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

ФК 13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

ФК 14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії,

	<p>включаючи спроможність обдумувати як власні, так і інші системи цінностей.</p> <p>ФК 15. Здатність аргументовано відстоюювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.</p> <p>ФК 16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ФК 17. Здатність ініціювати, впроваджувати та оцінювати соціальні зміни, спрямовані на покращення добробуту та соціального захисту дітей з особливими потребами та їхніх, надавати соціальну та соціально-педагогічну допомогу та підтримку.</p> <p>ФК 18. Здатність розуміти, визначати та узгоджувати потенціал педагогічного впливу батьків, шкільного колективу, соціокультурного середовища для реалізації завдань спеціальної та інклюзивної освіти.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1	Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.
ПРН 2	Розкривати суть основних педагогічних категорій, чинники розвитку і формування особистості, визначати зміст освіти, аналізувати навчальні плани і програми, педагогічні явища і процеси, проектувати та моделювати хід їх протікання.
ПРН 3	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.
ПРН 4	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.
ПРН 5	Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.
ПРН 6	Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.
ПРН 7	Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими

	освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.
ПРН 8	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.
ПРН 9	Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.
ПРН 10	Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.
ПРН 11	Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.
ПРН 12	Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН 13	Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.
ПРН 14	Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.
ПРН 15	Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.
ПРН 16	Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.
ПРН 17	Приймати обґрутовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.
ПРН 18	Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.
ПРН 19	Вміти аналізувати потреби і проблеми дітей з особливими освітніми потребами та їхніх сімей, знаходити інноваційні рішення та залучати ресурси для їх задоволення та вирішення.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Освітній процес забезпечується науково-педагогічними працівниками кафедр університету, які мають відповідну базову освіту та/або наукові ступені/звання, практичний досвід. Залучення викладачів до читання дисциплін освітньої програми здійснюється на принципах відповідності їх наукових спеціальностей галузі знань та спеціальності; моніторингу рівня їх наукової активності; систематичного підвищення професійної кваліфікації; впровадження результатів наукової діяльності та стажування у навчальний процес.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освітньої програми «Логопедія. Спеціальна психологія» відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності за відповідним рівнем. Освітній процес здійснюється в аудиторіях та спеціалізованих кабінетах, обладнаних сучасними технічними засобами навчання. Студенти мають можливість користуватися комп’ютерними класами з безкоштовним доступом до мережі Інтернет, бібліотекою, спортивними залами і майданчиками, пунктами харчування. Стан усіх приміщень відповідає вимогам правил пожежної безпеки та санітарним вимогам, що засвідчено санітарно-технічними паспортами.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка функціонує потужна система інформаційного забезпечення, складовими якої є: офіційний сайт університету (http://tnpu.edu.ua), сторінка кафедри у мережі Facebook (https://www.facebook.com/groups/204551090068625), точки бездротового доступу до Інтернету; наукова бібліотека, читальні зали, електронний архів-репозитарій (http://dspace.tnpu.edu.ua/index.jsp?locale=ua), електронний каталог віртуальної бібліотеки (http://catalog.library.tnpu.edu.ua); віртуальне навчальне середовище Moodle. Навчально-методичне забезпечення навчального процесу включає: навчальний план, навчально-методичні комплекси дисциплін, навчальні та робочі програми дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання бакалаврських робіт; пакети комплексних контрольних робіт; авторські розробки

	(підручники, навчальні посібники, методичні матеріали) професорсько-викладацького складу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Здійснюється згідно з угодами ТНПУ про національну кредитну мобільність (http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/akadem-chna-mob-in-st.php), укладеними з:</p> <p>Харківським національним педагогічним університетом ім. Г.С. Сковороди (від 10.03.2020 р. №01/10-219);</p> <p>ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (від 10.04.2020 р.);</p> <p>Центральноукраїнським державним педагогічним університетом імені Володимира Винниченка (від 23.09. 2020 р.).</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Здійснюється згідно з угодами ТНПУ про міжнародну кредитну мобільність (http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/partners.php), укладеними з:</p> <p>Університетом Humanitas (м. Сосновець, Польща) (27.11.2018 р. – необмежений);</p> <p>Університетом Уппсала (Швеція) (19.11.2019 р. – 18.11.2025 р.);</p> <p>Вроцлавським університетом (Польща) (27.03.2018 р. – необмежений;</p> <p>Гуманітарно-природничим університетом ім. Яна Длугоша в Ченстохові (Польща) (10.10. 2016 р. – необмежений);</p> <p>Університетом ім. Яна Кохановського в м. Кельцах (Польща) (22.05.2015 р. – необмежений).</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних студентів на акредитованих спеціальностях в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумку контролю
<i>I</i>	2	3	4
I. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ			
Загальна підготовка			
O3.1	Історія України та національної культури	4	екзамен
O3.2	Правознавство	3	
O3.3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
O3.4	Філософія	3	екзамен
O3.5	Іноземна мова	6	зalік, екзамен
O3.6	Культура безпеки	3	зalік
O3.7	Сучасні інформаційні технології	3	зalік
O3.8	Фізична культура		зalік
Всього		25	
Професійна підготовка			
ОП.1	Основи біології та генетики людини	5	екзамен
ОП.2	Педагогіка	5	зalік
ОП.3	Загальна психологія	3	екзамен
ОП.4	Вступ до спеціальності	5	екзамен
ОП.5	Основи медичних знань	5	зalік
ОП.6	Основи інклузивної освіти	4	зalік
ОП.7	Вікова та педагогічна психологія	5	екзамен
ОП.8	Основи дефектології	4	екзамен
ОП.9	Психофізіологія	4	зalік
ОП.10	Основи наукових досліджень	4	екзамен
ОП.11	Психологічна діагностика	5	екзамен
ОП.12	Логодидактика	5	екзамен
ОП.13	Логопедія	26	екзамен, залік, екзамен, залік, екзамен
ОП.14	Спеціальна методика початкового навчання мови та розвитку мовлення	5	зalік
ОП.15	Курсова робота з спеціальної методики або логопедії	3	зalік
ОП.16	Психолінгвістика	3	екзамен
ОП.17	Теорія і методика виховання дітей з мовленнєвими порушеннями	4	екзамен
ОП.18	Логопсихологія	4	екзамен

ОП.19	Спеціальна методика навчання математики	4	екзамен
ОП.20	Курсова робота з спеціальних методик	3	екзамен
ОП.21	Спеціальна методика соціально-побутового орієнтування	4	екзамен
ОП.22	Логопедичний масаж	5	екзамен
Всього		115	
Практика			
ОП.23	Пропедевтична (волонтерська)	4	залік
ОП.24	Навчальна (психолого-педагогічна)	4	залік
ОП.25	Виробнича (логопедична)	10	залік
ОП.26	Професійно-орієнтована (переддипломна)	7	залік
Всього		25	
Всього обов'язкових компонентів		165	
ІІ. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ *¹			
Загальна підготовка			
		3	залік
B3.1	Соціологія		
B3.2	Релігієзнавство		
		4	залік
B3.3	Соціальна експертиза		
B3.4	Статистичні методи у педагогічних дослідженнях		
		3	залік
B3.5	Економіка		
B3.6	Логіка		
		4	залік
B3.7	Соціальна відповідальність		
B3.8	Соціальне проектування		
		3	залік
B3.9	Політологія		
B3.10	Іноземна мова		
		4	залік
Всього		17	
Професійна підготовка*			
		4	залік
VП.1	Технології інклузивної освіти		
VП.2	Здоров'яберігаючі технології		
		4	залік
VП.3	Основи самовиховання		
VП.4	Соціальна акмеологія		
		4	залік
VП.5	Соціалізація особистості		
VП.6	Соціальна конфліктологія		
		4	залік
VП.7	Соціальне гувернерство		

* Здобувачі мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших спеціальностей чи рівнів освіти у межах навчального закладу за погодженням з керівником освітньої програми.

ВП.8	Організація дозвілля дітей з особливими освітніми потребами		
		4	залік
ВП.9	Основи професійної комунікації		
ВП.10	Соціально-психологічний тренінг комунікативності		
		4	залік
ВП.11	Соціальна педагогіка		
ВП.12	Соціальна реабілітація		
		4	залік
ВП.13	Соціально-правовий захист дитинства		
ВП.14	Технологія раннього втручання		
		4	залік
ВП.15	Педагогічна реабілітація дітей з інтелектуальними порушеннями		
ВП.16	Психологія емоційного інтелекту		
		4	залік
ВП.17	Арт-терапевтичні технології		
ВП.18	Соціальна терапія		
		4	залік
ВП.19	Тренінг командної взаємодії		
ВП.20	Тренінг соціальних навичок		
		4	залік
ВП.21	Психологічна профілактика булінгу		
ВП.22	Мотиваційне консультування		
		4	залік
ВП.23	Психологія ігрової діяльності		
ВП.24	Психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами		
		4	залік
ВП.25	Діяльність асистента вчителя у системі інклузивної освіти		
ВП.26	Основи ерготерапії		
Всього		52	
Всього вибіркових компонентів		69	
ІІІ. АТЕСТАЦІЯ			
ОП.27	Бакалаврська робота		6
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно–логічна схема ОП

	Обов'язкові компоненти											
	1 сем	1 курс	2 сем	2 курс	3 сем	4 сем	5 сем	3 курс	6 сем	4 курс	7 сем	8 сем
Загальна підготовка												
CIT												
Історія України та національної культури												
Українська мова за професійним спрямуванням												
Правознавство												
Іноземна мова												
Фізичне виховання												
Фізичне виховання												
Вибіркові компоненти												
Соціологія / Релігієзнавство												
Економіка / Логіка												
Політологія / Іноземна мова												
Соціальна експертиза / Статистичні методи у педагогічних дослідженнях												
Соціальне проектування / Соціальна відповідальність												
Обов'язкові компоненти												
Біологія людини з основами генетики												
Психофізіологія												
Педагогіка												
ОНД												
Загальна психологія												
Вікова та педагогічна психологія												
Психологічна діагностика												
Логодидактика												
Психолінгвістика												
Логопсихологія												
Логопедія												
Логопедія												
Логопедія												
Логопедія												
Логопедічний масаж												
Основи медичних знань												
Спецметодика початкового навчання мови та												
Теорія і методика виховання дітей з												
Спеціальна методика												
Спеціальна методика соціально-												

Основи інклюзивної освіти		розвитку мовлення	мовленнєвими порушеннями	навчання математики	побутового орієнтування	
		Пропедевтична (волонтерська) практика	Навчальна (психолого-педагогічна) практика	Виробнича (логопедична)	Виробнича (логопедична)	Професійно-орієнтована практика
		Курсова робота з спеціальної педагогіки або логопедії		Курсова робота із спеціальних методик		Бакалаврська робота
Технології інклюзивної освіти /Здоров'язберігаючі технології	Соціальне гувернерство / Організація дозвілля дітей з ООП	Соціальна педагогіка / Соціальна реабілітація	Соціально-правовий захист дитинства / Технологія раннього втручання	Арт-терапевтичні технології / Соціальна терапія	Тренінг командної взаємодії / Тренінг соціальних навичок	Діяльність асистента вчителя у системі інклюзивної освіти / Основи ерготерапії
Основи самовиховання / Соціальна акмеологія	Основи професійної комунікації / Соціально-психологічний тренінг комунікативності		Педагогічна реабілітація дітей з інтелектуальними порушеннями / Психологія емоційного інтелекту		Психологічна профілактика булінгу / Мотиваційне консультування	
Соціалізація особистості / Соціальна конфліктологія					Психологія ігрової діяльності / Психологічний супровід дітей з ООП	

3.Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація випускників освітньої програми спеціальності 016 «Спеціальна освіта» проводиться у формі захисту бакалаврської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: вчитель-логопед; практичний психолог (спеціальний); асистент вчителя-логопеда; асистент вчителя з корекційної освіти; асистент вчителя інклузивного навчання.</p> <p>Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p>
Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	<p>Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; – забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; – забезпечення дотримання академічної добросердісті працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. <p>Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка,</p>

	затвердженим вченою радою університету, протокол № 7 від 23. 02. 2016 р. із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 6 від 23. 12. 2019 р., уведеними в дію наказом ректора № 281-р від 23. 12. 2019 р.
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<p>Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти в ТНПУ представліні у таких нормативних документах:</p> <ul style="list-style-type: none"> Положення про організацію освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_organizatsii_osvitnoho_pro_tsesu.pdf Положення про організацію та проведення практик студентів: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_organizatsii_ta provedennia_praktyk_studentiv.pdf Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науковопедагогічних працівників. Положення про реалізацію права на академічну мобільність: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2016/Polozhennja_pro_systemu_vnutr_monitoringu.pdf Положення про центр моніторингу забезпечення якості освіти: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2016/Polozhennja_pro_centr_monitoring.pdf
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	<p>Механізм створення та періодичного перегляду ОП заснований на «Положенні про проектні групи та групи забезпечення спеціальності з розроблення та супроводження освітніх програм», що діє у ТНПУ: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_proektni_hrupy_ta_hrupy_zabezpechennia_spetsialnosti_z_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_prohram.pdf.</p> <p>Група забезпечення спеціальності 016 Спеціальна освіта здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її</p>

	актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації. Пропозиції щодо удосконалення ОП надає програмна рада зі спеціальності 016 Спеціальна освіта як дорадчий орган гаранта ОП, створена Комісією внутрішнього забезпечення якості освіти факультету педагогіки і психології.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	<p>Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Він закладений у таких нормативних документах ТНПУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в ТНПУ ім. В. Гнатюка: https://cutt.ly/1gEnP8e; • Порядок формування рейтингу осіб, що навчаються за кошти державного (місцевого) бюджету: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Poriadok_formuvannia_reitynhu_osib_shcho_navchaiutsia_za_kostrybiudzhetu.pdf • Правила призначення стипендій у ТНПУ ім. В. Гнатюка: https://cutt.ly/QgEnZNm; • Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/polozhennja_pro_rejtyngove_otsinjuvannja.pdf
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	<p>Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим вченою радою університету протокол № 1 від 30. 08. 2019 р., уведеним в дію наказом ректора № 180-р від 02. 09. 2019 р.</p> <p>Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами. В ТНПУ розроблена та реалізується програма професійного розвитку викладачів:</p>

	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Programa_profesijnoho_rozvytku_vykladachiv.pdf
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	<p>Здобувачі ОП «Логопедія. Спеціальна психологія» забезпечені необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів різних форм навчання, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу Moodle. В ТНПУ діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про організацію самостійної роботи студентів: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polo_zhennia_pro_samostiinu_robota_studentiv_.pdf; • Положення про дистанційне навчання в ТНПУ ім. В. Гнатюка: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polo_zhennia_pro_dystantsiine_navchannia.pdf; • Положення про електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polo_zhennia_pro_elektronnyi_navchalno_metodychnyi_kompleks_navchalnoi_dystrypliny.pdf
Забезпечення дотримання академічної добросердісності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників	<p>У ТНПУ діє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polo_zhennia_pro_zapobihannia_i_viyavlennia%20plahiatu_ta_ins_hykh_vydiv_akademichnoi_nechesnosti_u_navchalnii_ta_naukovo-doslidnii%20roboti_ZVO.pdf; • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників: http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/public%20information/Plagiat%20pracivn.pdf <p>В ТНПУ діє Постійна комісія з академічної добросердісності, етики та управління конфліктами: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_komisiyu_dobrochesn.jpg.pdf;</p> <p>Усі здобувачі вищої освіти спеціальності 016 «Логопедія. Спеціальна психологія» та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОП, підписують декларацію про дотримання академічної</p>

ЗВО здобувачів вищої освіти	доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються на plagiat в системі MOODLE.
Інші процедури і заходи	<p>В ТНПУ діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> Інституційна модель системи внутрішнього забезпечення якості освіти: http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/Instytutsiina_model_systemy_vnutrishnogo_zabezpechennia_jakosti_TNP_U.pdf; Програма заходів із забезпечення якості освіти: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Programa_zakhodiv_iz_zabezpechennia_ya_kosti_osvity.pdf

1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	03.1	03.2	03.3	03.4	03.5	03.6	03.7	03.8	ОП.1	ОП.2	ОП.3	ОП.4	ОП.5	ОП.6	ОП.7	ОП.8	ОП.9	ОП.10	ОП.11	ОП.12	ОП.13	ОП.14	ОП.15	ОП.16	ОП.17	ОП.18	ОП.19	ОП.20	ОП.21	ОП.22	ОП.23	ОП.24	ОП.25	ОП.26	ОП.27
ЗК 1	•	•																																	
ЗК 2	•		•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
ЗК 3	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
ЗК 4	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
ЗК 5	•																																		
ЗК 6		•																																	
ЗК 7	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
ЗК 8																																			
ЗК 9	•		•					•																											
ЗК 10		•																																	
ФК 1									•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
ФК 2										•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ФК 3										•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ФК 4											•																								
ФК 5												•																							
ФК 6													•																						
ФК 7														•																					
ФК 8														•																					
ФК 9															•																				
ФК 10																•																			
ФК 11		•															•																		
ФК 12																		•																	
ФК 13																			•																
ФК 14																				•															
ФК 15																					•														
ФК 16	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
ФК 17		•																			•														
ФК 18																					•														

**2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	03.1	03.2	03.3	03.4	03.5	03.6	03.7	03.8	ОП.1	ОП.2	ОП.3	ОП.4	ОП.5	ОП.6	ОП.7	ОП.8	ОП.9	ОП.10	ОП.11	ОП.12	ОП.13	ОП.14	ОП.15	ОП.16	ОП.17	ОП.18	ОП.19	ОП.20	ОП.21	ОП.22	ОП.23	ОП.24	ОП.25	ОП.26	ОП.27				
ПРН 1																																							
ПРН 2																																							
ПРН 3	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•							
ПРН 4										•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					
ПРН 5										•									•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			
ПРН 6											•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					
ПРН 7											•								•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			
ПРН 8	•	•		•							•								•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			
ПРН 9												•							•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			
ПРН 10																				•																			
ПРН 11													•							•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
ПРН 12														•						•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
ПРН 13															•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
ПРН 14																					•																		
ПРН 15																					•																		
ПРН 16																					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
ПРН 17	•	•	•	•	•	•	•	•											•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			
ПРН 18	•	•	•	•	•	•	•	•											•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			
ПРН 19																					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОН України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу МОН України від 21.12.2017 № 1648. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>.
3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 799 «Про затвердження стандарту вищої освіти України за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/06/17/016-spetsialna-osvita-bakalavr.pdf>.
4. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003: 2010. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-%D0%BF>.

Гарант освітньої програми
(керівник проектної групи)

Н.М. Горішна

Програма схвалена на засіданні кафедри
соціальної роботи, спеціальної освіти та
менеджменту соціокультурної діяльності

Протокол № 14 від 21.04. 2021 р.

Завідувач кафедри соціальної роботи,
спеціальної освіти та менеджменту
соціокультурної діяльності

В.А.Поліщук

факультету педагогіки і психології

Протокол № 9 від 31.05. 2021 р.

Голова ради факультету

В.М. Чайка

Освітня програма рекомендована до
впровадження Вченю радою
Тернопільського національного
педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка

Протокол № 13 від 29.06.2021 р.

Учений секретар університету

В.Р. Гевко